

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
W DĘBICY

✉ ul. Parkowa 2, 39-200 Dębica; e-mail: psse.debica@sanepid.gov.pl

RAPORT
REALIZACJI ZADAŃ I STANIE BEZPIECZEŃSTWA SANITARNEGO
POWIATU DĘBICKIEGO ZA 2023 ROK

Zgodnie z art. 12a ust. 3 Ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. 2024 r., poz. 416) Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Dębicy (PPIS) przedstawia raport o stanie sanitarnym powiatu dębickiego za 2023 rok.

Państwowa Inspekcja Sanitarna realizuje zadania zgodnie z Ustawą z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2024 r., poz. 416).

Wykonywanie zadań ustawowo określonych, polega na sprawowaniu zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego oraz prowadzeniu działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej, w zakresie chorób zakaźnych i innych chorób powodowanych warunkami środowiska, a także na prowadzeniu działalności oświatowo-zdrowotnej. Zadania określone w ww. Ustawie zostały ujęte w Planie Zasadniczych Zadań Powiatowej Stacji Sanitarno Epidemiologicznej na 2023 rok.

W ramach bieżącego nadzoru Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dębicy na 2023 rok zaplanowano 1 154 kontrole w 1 098 obiektach. W ramach prowadzonego zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego przeprowadzono 3284 kontrole, wizytacji i wywiadów epidemiologicznych (1 057 to kontrole planowane, co stanowi 92% wykonania planu, 1 046 kontrole pozaplanowych, 1 193 wywiady, którymi objęto 1 686 osób); pobrano do badań laboratoryjnych 568 próbek; wykonano 51 badań i 888 oznaczeń fizycznych. Wydano 631 decyzji administracyjnych, w tym 187 decyzji podstawie art. 36 ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tzw. płatnicze) oraz 179 postanowień.

W raporcie przedstawiono sytuację epidemiologiczną w zakresie chorób zakaźnych oraz wyniki nadzoru sanitarnego prowadzonego przez wszystkie komórki organizacyjne PSSE w Dębicy.

1. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych

Nadzór przeciwepidemiczny realizowany przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego, na terenie powiatu dębickiego, w 2023 roku opierał się na działaniach przeciwepidemicznych w zakresie opracowywania ognisk chorób przenoszonych drogą pokarmową, oddechową, kontaktową, szerzenia się zakażeń szpitalnych, kontynuowaniu działań skutkujących dalszą poprawą wykonawstwa szczepień ochronnych, w tym egzekwowanie obowiązku szczepień ochronnych oraz zapewnienia właściwych warunków przechowywania, przyjmowania, wydawania i transportu preparatów szczepionkowych.

W 2023 roku przeprowadzono 1 193 wywiady epidemiologiczne, które dotyczyły chorób zakaźnych w ramach bieżącego nadzoru przeciwepidemicznego. W ciągu 2023 roku na choroby zakaźne zachorowało 2 837 osób, a liczba osób objętych dochodzeniem wyniosła 1 695 osób. Od 2020 r., rok 2023 był pierwszym, w którym liczba zachorowań na COVID-19 była niższa niż pozostałych chorób zakaźnych. W porównaniu z rokiem 2022 zaobserwowano wzrost zachorowań na salmonellozy, płonicę, legionellozę, zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych, streptococcus pneumoniae i konieczność szczepień przeciwko wściekliznie. Mniejszą liczbę zachorowań zarejestrowano w stosunku do bakteryjnych i wirusowych zakażeń jelitowych, ospy

wietrznej oraz COVID-19. Zachorowalność na pozostałe choroby zakaźne była porównywalna z rokiem 2022. Dzięki wprowadzeniu testów antygenowych w podmiotach leczniczych, rozpoczęto rejestrację zakażeń RSV oraz potwierdzone zakażenia wirusem grypy. Zarejestrowano 8 zbiorowych zatruc pokarmowych, w tym 3 ogniska wywołane pałeczkami salmonella, 3 ogniska wirusowych zakażeń jelitowych nieokreślonych, 1 ognisko bakteryjnego zakażenia jelitowego (nieokreślone) oraz 1 ognisko wywołane Clostridium difficile.

Zarejestrowano 10 ognisk zakażeń spowodowanych wirusem SARS-CoV-2 i tak 9 ognisk zakażeń w środowisku szpitalnym oraz 1 ognisko w środowisku przedszkolnym. Zarejestrowano 9 zgonów spowodowanych chorobami zakaźnymi.

Do badań w kierunku Salmonella/Shigella, w ciągu roku pobrano 131 próbek nadzorowych.

W ramach programu SENTINEL, dotyczy nadzoru epidemiologicznego nad grypą, w którym uczestniczą 3 podmioty lecznicze na terenie powiatu dębickiego zostało pobranych 15 wymazów w tym kierunku. Dzięki pobranym wymazom w procesie sekwencjonowania uzyskano wiedzę o typach i podtypach wirusów grypy występujących w środowisku. Informacje te służą do wydania rekomendacji przez NIZP-PZH, co do składu szczepionek przeciwko grypie na następny sezon epidemiczny.

W ramach nadzoru przeciwepidemicznego przeprowadzono 94 kontrole planowane oraz 15 kontroli pozaplanowych. Wdrożono 6 postępowań administracyjnych, w związku ze stwierdzonymi uchybieniami sanitarnymi i technicznymi, w skontrolowanych podmiotach leczniczych.

W 2023 roku podległym podmiotom leczniczym wydano 23 314 preparatów szczepionkowych do realizacji Programu Szczepień Ochronnych (PSO). Rozpoczęto dystrybucję szczepionki przeciwko wirusowi brodawczaka ludzkiego HPV – wydano 360 dawek preparatu. Ograniczenia wiekowe oraz problemy z rozliczeniem procedury medycznej spowodowały, że podmioty lecznicze nie decydują się na realizację szczepień przeciwko HPV.

Preparaty szczepionkowe magazynowane są w chłodniach zlokalizowanych w przystosowanym do tej funkcji pomieszczeniu i wyposażone w zasilacze UPS, które zabezpieczyły utrzymanie łańcucha chłodniczego w sierpniu 2023, gdy na skutek silnej nawałnicy w powiecie dębickim przez kilka godzin nie było dostaw prądu.

Rok sprawozdawczy to kolejny rok, w którym obserwuje się tendencję wzrostową liczby osób uchylających się od obowiązku szczepień ochronnych, a także wybiórcze wykonywanie szczepień obowiązkowych u dzieci – rodzice sami określają przeciwko jakim chorobom zakaźnym będą szczepić swoje dziecko, rodzaj i liczbę podawanych szczepionek, a nawet odstępy czasowe w jakich te szczepienia są realizowane. Takie działania mogą wpływać na brak uzyskania uodpornienia przez dzieci mimo podania szczepionki. Liczba osób uchylających się od obowiązku szczepień ochronnych w 2023 roku wyniosła 348 dzieci, z czego 71 dzieci nie posiada żadnych szczepień, a kolejne 111 tylko szczepienia wykonane po urodzeniu. Liczba osób uchylających się od obowiązku szczepień ochronnych w porównaniu z rokiem 2022 wzrosła o 217 dzieci.

Po opublikowaniu Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 27.09.2023 r. w sprawie obowiązkowych szczepień ochronnych (Dz.U z 2023 r., poz. 2077) w IV kwartale 2023 roku wznowiono postępowania egzekucyjne względem rodziców/opiekunów prawnych uchylających się od szczepień ochronnych. Do ww. osób wysłano 64 wezwania do szczepień oraz 2 upomnienia. Podejmowane przez te osoby działania, tj.: rejestrowanie dzieci w poradniach ds. szczepień (długi okres oczekiwania), liczne konsultacje z różnymi lekarzami oraz przedstawianie zaświadczeń o odroczeniu szczepień, realizacja zaległych szczepień ochronnych nie doszła do skutku.

Na koniec 2023 roku, wyszczepialność przeciwko chorobom zakaźnym trzech najmłodszych roczników dzieci kształtowała się następująco:

- a) dzieci urodzone w 2021 roku – wyszczepialność kształtowała się następująco : przeciwko WZW B 97,1%; przeciwko błonicy, tężcowi, krztuścowi, poliomyelitis oraz haemophilus influenzae 93,6%; streptococcus pneumoniae 92,5%; odrze, śwince i różyczce 88,8%;
- b) dzieci urodzone w 2022 roku - wyszczepialność była na poziomie : przeciwko WZW B 94,9%;

przeciwko błonicy, tężcowi, krztuścowi, poliomyelitis oraz hemophilus influenzae 89,8%; streptococcus pneumoniae 90,4%; odrze, śwince i różycze wyniosła 69,6% (nie wszystkie dzieci podlegały wymagającym szczepieniom, ze względu na miesiąc urodzenia w danym roku i obowiązujący cykl szczepień).

c) dzieci urodzone w 2023 roku - wyszczepialność przeciwko WZW B wyniosła 81,7%; przeciwko błonicy, tężcowi, krztuścowi, poliomyelitis oraz hemophilus influenzae wyniosła 46,8%; streptococcus pneumoniae wyniosła 58,1%. Niższa wyszczepialność dzieci urodzonych w 2023 roku wynika z faktu, iż nie wszystkie podlegały jeszcze obowiązkowym szczepieniom w pełnym cyklu.

2. Nadzór nad bezpieczeństwem żywności

W roku 2023 w rejestrze zakładów żywnościowo – żywnościowych było 1 644 obiekty, w tym 1 601 to obiekty żywności, żywienia oraz 43 zakłady działające na rynku materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. Na 1601 obiektów żywności i żywienia składa się: 257 zakładów produkcji żywności, 967 obiektów obrotu żywnością, 377 zakładów żywienia zbiorowego. Natomiast na 43 zakłady działające na rynku materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością to 6 wytwórni i 37 miejsc obrotu. Ponadto na terenie powiatu dębickiego występuje 1 producent kosmetyków.

W 2023 r. zaplanowano przeprowadzenie 468 kontroli, wykonano 420 z zaplanowanych, co stanowi 89,9%. Ogółem przeprowadzono 1 103 kontrole (683 kontrole pozaplanowe + 420 kontrole planowane), w tym 235 kontroli interwencyjnych (z czego 152 to kontrole związane z powiadomieniami w Systemie Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Pasmach - Rapid Alert System for Food and Feed – RASFF); rozpatrzono 56 interwencji na jakość produktów/warunki sanitarne w obiektach żywnościowych, prezentację suplementów diety, z których potwierdziło się 20; w ramach sanitarnej oceny na granicy państwa przeprowadzono 24 kontrole, w związku z czym wydano 45 świadectw spełnienia wymagań zdrowotnych (44 dla środków spożywczych, 1 dla materiałów lub wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością); skontrolowanych zostało 751 zakładów żywności, żywienia oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością; zatwierdzono 81 nowych zakładów; nałożono 11 mandatów na winnych zaniedbań sanitarnych, na łączną kwotę 2 650 zł; skierowano 11 wniosków o nałożenie kar pieniężnych przez Podkarpackiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego; wydano 62 decyzje administracyjne w wyniku naruszenia wymagań higienicznych i zdrowotnych (w tym decyzje nakazujące poprawę stanu sanitarno-higienicznego zakładów, zakazujące wprowadzenia produktu/wycofania z obrotu, zatwierdzające warunkowo zakłady).

Plan pobierania próbek – liczba próbek zaplanowanych do pobrania to 213, z tej puli pobrano 211 próbek (2 próbki nie pobrano z uwagi na niedostępność wyznaczonego asortymentu na terenie powiatu dębickiego w odpowiedniej ilości, jaka jest niezbędna do przeprowadzenia badań); pozaplanowo pobrano do badań 50 próbek; spośród wszystkich pobranych zostało zakwestionowanych 6 próbek z uwagi na nieprawidłowe znakowanie, przekroczenie NDP glifosatu, obecność Salmonelli spp., zaniżona zawartość energii, tłuszczów i węglowodanów.

Należy podkreślić, iż w roku sprawozdawczym prowadzony był monitoring rynku, w celu poboru próbek produktów pochodzenia ukraińskiego.

Wspólnie z Sekcją Epidemiologii prowadzono dochodzenia epidemiologiczne, w przypadku podejrzeń zatruc pokarmowych :

a) po zgłoszeniu przez konsumentkę objawów zatrucia pokarmowego, które powiązała z posiłkiem - śniadaniem, przygotowanym w obiekcie żywienia zbiorowego otwartego, podjęta została kontrola interwencyjna. 1 próbka żywności i 3 próbki wymazów sanitarnych zbadane w kierunku bakterii Salmonella Enteritidis nie zostały zdyskwalifikowane. Czynniki etiologiczne w wymazie pobranej od 1 chorej nie zostały ustalone (druga osoba nie poddała się badaniu);

b) prowadzono dochodzenie epidemiczne dotyczące żywienia w domu prywatnym, w którym doszło do zatrucia pokarmowego (3 osoby chore, w tym 1 hospitalizowana). Pobrana 1 próbka żywności (jaja

kurze od kur hodowanych w gospodarstwie na własne potrzeby) była zanieczyszczona bakteriami Salmonella Enteritidis. Powiatowy Lekarz Weterynarii, do którego przekazano sprawę wg właściwości rzeczowej, zdecydował o wybicciu kur.

Ponadto w związku z wystąpieniem objawów zatrucia pokarmowego pobrano próbki w 2 restauracjach:

a) podczas obozu zorganizowanego na terenie jednego z takich obiektów, w trakcie ferii zimowych, wpłynęła interwencja rodziców sygnalizująca wystąpienie objawów zatrucia pokarmowego u uczestników wypoczynku. Wyniki przeprowadzonych 2 kontroli interwencyjnych, wyniki badań pobranych próbek kontrolnych żywności i wymazów z naczyń stołowych i sprzętu produkcyjnego nie wskazały na związek objawów występujących u chorych ze spożywanymi posiłkami. Materiału do badań od chorych nie udało się pobrać, czynnik etiologiczny zatrucia nie został zidentyfikowany.

b) konsumenci posiłków z zakładu żywienia zbiorowego typu zamkniętego (bufety przy zakładach pracy w systemie cateringowym) zgłosili wystąpienie objawów zatrucia pokarmowego po spożyciu posiłku dostarczonego z restauracji w ramach cateringu. Z tej restauracji pobrane zostały próbki kontrolne posiłków przygotowywanych dla zakładu pracy oraz próbki wymazów ze sprzętu produkcyjnego. Próbki nie zostały zdyskwalifikowane. Próbki wymazów na nosicielstwo od chorych były ujemne. Czynniki etiologiczne zatrucia nie zostały zidentyfikowane.

W roku sprawozdawczym skontrolowano 12 sklepików szkolnych z 25, które działają w szkołach, wykonując 19 kontroli. W tym 15 kontoli w zakresie oceny zgodności wprowadzanego do obrotu asortymentu z wymaganiami Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach. Nieprawidłowości w sprzedawanym asortymencie wykryto w 6 zakładach. Kontrolami objęto także 7 automatów vendingowych zlokalizowanych w szkołach, stwierdzając nieprawidłowości w asortymencie produktów dozwolonych do sprzedaży w jednostkach systemu oświaty w 5 automatach. Wnioski o ukaranie karą pieniężną przez Państwowego Podkarpackiego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego (dalej PPWIS) skierowano w odniesieniu do osób odpowiedzialnych za działalność 5 „sklepików” (w 4 przypadkach to przedsiębiorcy, w 1 dyrektor szkoły) i 5 automatów. O nieprawidłowościach stwierdzonych podczas kontroli powiadomiono także organy prowadzące szkoły w drodze wystąpienia z art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2024 r., poz. 416). PPWIS w 2023 roku wydał decyzję o nałożeniu kary pieniężnej w odniesieniu do 3 podmiotów, orzekając o nałożeniu kar na łączną sumę 5 500 zł.

W zakresie nadzoru nad suplementami diety – od lat nasilającym się zjawiskiem jest niezgodna z przepisami prezentacja suplementów diety oferowanych zwłaszcza w formie e-sprzedaży, w roku 2023 wiele spraw dotyczyło niezgodnej prezentacji internetowej czy przeszukiwania ofert pod kątem sprzedaży produktów z niedozwolonymi składnikami. Należy podkreślić niezwykle skomplikowany charakter nadzoru nad suplementami diety i żywności specjalnego przeznaczenia medycznego, prowadzonego u największego producenta w kraju oraz mniejszych podmiotów zajmujących się ich sprzedażą na odległość. Z nadzorem nad suplementami wiąże się także dokonywanie oceny sanitarnej na granicy państwa, wydawanie świadectw wolnej sprzedaży, świadectw zdrowia lub innych dokumentów koniecznych przy eksporcie produktów do różnych krajów trzecich.

W świetle występowania w Polsce kolejnych przypadków afrykańskiego pomoru świń (ASF) kontynuowano prowadzenie wzmożonych kontroli na placu targowym w Dębicy wraz z przedstawicielami Inspekcji Weterynaryjnej i Policji. W ramach eliminacji zakażeń ASF w dalszym ciągu zwracano szczególną uwagę na zagospodarowanie odpadów poprodukcyjnych i pokonsumpcyjnych w zakładach żywieniowo-żywnościowych. Planowana jest dalsza współpraca z organami Weterynarii i Policji oraz zwracanie uwagi na pochodzenie mięsa i jego przetworów w zakładach żywieniowych.

W roku sprawozdawczym znacząco wzrosła liczba spraw dotyczących nadzoru nad kosmetykami.

3. Choroby zawodowe i środowisko pracy

W 2023 roku zaplanowano kontrole w 84 obiektach, przy czym nie zrealizowano 7 kontroli, ze względu na likwidację przedsiębiorstw oraz brak zatrudnionych pracowników w przedmiotowych zakładach; poza planem zrealizowano 43 kontrole. Ogółem przeprowadzono 120 kontroli, które dotyczyły:

- a) nadzoru nad warunkami higienicznymi i zdrowotnymi środowiska pracy,
- b) produktów biobójczych,
- c) typowania stanowisk pracy do przeprowadzenia badań i pomiarów czynników szkodliwych w środowisku pracy w ramach nadzoru nad zakładami przez laboratorium Higieny Pracy Wojewódzkiej Stacji Sanitarno- Epidemiologicznej w Rzeszowie,
- d) sprawdzenia wykonania nakazów ujętych w decyzjach administracyjnych wydanych w związku z nieprawidłowościami,
- e) interwencji, które wpłynęły do PSSE a dotyczyły : braku pomieszczeń higieniczno-sanitarnych dla pracowników wykonujących prace budowlane, niewłaściwych kart charakterystyki, niespełniania wymogów udostępniania środków chemicznych i wyrobów.

Priorytet stanowiły działania kontrolne oraz edukacyjne w zakresie warunków pracy i oceny narażenia zawodowego pracowników narażonych na procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym lub mutagennym

W roku sprawozdawczym wydano 15 decyzji merytorycznych w zakresie nadzoru nad środowiskiem pracy oraz wycofania ze sprzedaży produktów biobójczych.

W sprawie chorób zawodowych przeprowadzono 12 postępowań dotyczących narażenia zawodowego. Wydano 4 decyzje, w tym 3 decyzje stwierdzające chorobę zawodową. Nie zostały wniesione odwołania od przedmiotowych decyzji. W 2023 r. wpłynęło 6 zgłoszeń podejrzeń chorób zawodowych.

W ramach nadzoru nad produktami biobójczymi przeprowadzono 25 kontroli u producentów oraz udostępniających takie środki. Skierowano do Prokuratury Rejonowej w Dębicy 2 zawiadomienia o możliwości popełnienia przestępstwa, w związku z udostępnianiem produktów biobójczych nieposiadających stosownego pozwolenia na obrót. Oba postępowania zostały umorzone, ze względu na znikomą społeczną szkodliwość czynu.

W 2023 r. kontynuowano działania w zakresie nadzoru nad środkami zastępczymi i nowymi substancjami psychoaktywnymi. Przeprowadzono kontrole w sklepach stacjonarnych posiadających w asortymencie produkty z konopi siewnej, pod kątem zawartości substancji THC-P oraz HHC-P. Wspomniane działania prowadzone były również poprzez weryfikacje ofert handlowych znajdujących się na różnego rodzaju platformach internetowych. Na terenie powiatu dębickiego nie stwierdzono działalności podmiotów, które wprowadzałyby do obrotu środki zastępcze. Nie notowano skarg i informacji od mieszkańców o funkcjonowaniu tego typu sklepów.

W roku sprawozdawczym zgłoszono 39 przypadków zatruc substancjami psychoaktywnymi. Zgłoszenia dokonywane były przez Zespół Opieki Zdrowotnej w Dębicy. Uzyskane informacje o zatruciach przekazywano do Komendy Powiatowej Policji w Dębicy, w celu szybkiego reagowania na zagrożenia związane z przyjmowaniem ww. środków. W 2023 r. nie wydano decyzji administracyjnych w ramach nadzoru nad środkami zastępczymi oraz nowymi substancjami psychoaktywnymi.

4. Warunki sanitarno – higieniczne w placówkach nauczania, wychowania i wypoczynku dzieci i młodzieży

W 2023 roku pod nadzorem Higieny Dzieci i Młodzieży było 295 placówek, w tym 161 placówek stałych i 134 placówki zimowego i letniego wypoczynku dzieci i młodzieży. Łącznie przeprowadzono 182 kontrole, w tym 83 kontrole planowane i 99 kontroli poza planem. Rozpatrywano 2 interwencje na występowanie wszy u dzieci w 2 szkołach podstawowych. W 2023 r. objęto nadzorem 4 nowe placówki. Wspólnie z innymi komórkami organizacyjnymi PSSE

przeprowadzono 77 kontroli.

W ramach nadzoru nad placówkami oświatowymi dokonano oceny obciążenia uczniów ciężarem tornistrów szkolnych, oceny rozkładów zajęć lekcyjnych, oceny ergonomii mebli szkolnych i przedszkolnych, zapewnienia przez placówki miejsca na pozostawianie części podręczników i przyborów szkolnych, a także zapewnienie odpoczynku w czasie trwania przerw międzyszkolnych. W pomieszczeniach kontrolowanych placówek przeprowadzono także pomiary temperatury, pomiary natężenia oświetlenia sztucznego. Ogółem wykonano 51 badań i 888 oznaczeń fizycznych.

W ramach przeprowadzanej Ogólnopolskiej Kampanii „Problem wagi ciężkiej”, na terenie powiatu dębickiego w roku szkolnym 2023/2024 (w październiku) w szkołach podstawowych przeprowadzono pomiar wagi tornistrów/plecaków. Badaniami objęto uczniów klas I – IV. Analiza danych wykazała, iż zbyt ciężkie plecaki/tornistry powyżej 15% masy ciała stwierdzono u 15 % badanych. Zawyżoną wagę tornistrów w przedziale od 10% do 15% masy ciała stwierdzono u 39 % badanych. Niska waga tornistrów do 10% masy ciała została potwierdzona u 46 % badanych. Ciężar tornistrów/plecaków był bardzo zróżnicowany, najniższe wagi plecaków nie przekraczały 2 kilogramów, natomiast najcięższe plecaki ważyły ponad 7 kg.

Po przeprowadzonych badaniach w ramach kampanii „Problem Wagi Ciężkiej”, mając na uwadze szeroko rozumiane zdrowie dzieci i młodzieży, przesłano informacje do Dyrektorów Szkół zalecając zorganizowanie, dla rodziców oraz nauczycieli, spotkań przypominających o konieczności prowadzenia nadzoru nad prawidłowością pakowania i prawidłowego noszenia plecaków/tornistrów przez uczniów.

Wystosowano 2 wystąpienia dotyczące stanu technicznego w placówkach, które dotyczyły zniszczonych wieloletnim użytkowaniem mebli edukacyjnych, niewłaściwego stanu podłogi w sali gimnastycznej oraz usterek technicznych otoczenia placówek.

Wydano : a) 3 decyzje administracyjne, i tak 2 dotyczyły niewłaściwego stanu technicznego podłogi w sali dydaktycznej oraz drzwi i płytek ściennych w toaletach w szkołach podstawowych; 1 zawierała nakazy w zakresie niepełnego ogrodzenia terenu szkoły i nieodpowiedniego stanu technicznego drzwi w toalecie,

b) 2 decyzje potwierdzające spełnienie wymagań sanitarno-lokalowych w żłobkach,

c) 7 opinii sanitarnych w pozostałych placówkach.

5. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej, pływalni i miejsc wykorzystywanych do kąpeli oraz jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi

Na 2023 rok w pionie higieny komunalnej zaplanowano 274 kontrole obiektów użyteczności publicznej oraz 46 kontroli w zakresie poboru próbek wody. Z puli kontroli zaplanowanych wykonano 248 kontroli obiektów użyteczności publicznej, co stanowi 90,5%. Nie zrealizowano planu kontroli, ze względu na likwidację obiektu (15) bądź zawieszenie prowadzonej działalności (11). Ponadto przeprowadzono 83 kontrole pozaplanowe. Wszystkie nowopowstałe obiekty, w których świadczone są usługi w trakcie wykonywania, których dochodzi do naruszenia ciągłości tkanek ludzkich, uzyskały pozytywną opinię sanitarną tutejszego Inspektora Sanitarnego do przedłożonych procedur zapewniających ochronę przed zakażeniami oraz chorobami zakaźnymi przy udzielaniu ww. świadczeń. Łącznie pozytywnie zaopiniowano 45 procedur lub aneksów do ww. procedur, związanych z poszerzeniem zakresu usług. Udzielono także 17 konsultacji przed rozpoczęciem działalności usług kosmetycznych. W kontrolowanych obiektach świadczących usługi kosmetyczne, stwierdzono zwiększoną ilość i rodzaj wykonywanych zabiegów „medycyny estetycznej” takich jak: mezoterapia mikroigłowa i igłowa, stymulatory tkankowe, botox, modelowanie ust – wypełniacze, osocze bogatopłytkowe, makijaż permanentny, kriolipoliza, zabiegi laserowe np. depilacja laserowa.

W salonach, w których działają solaria, osoby korzystające z ww. urządzeń opalających instruowane są o sposobie bezpiecznego korzystania z nich. Przy każdym urządzeniu opalającym znajduje się pisemna informacja o ww. zasadach. Po każdym kliencie okulary ochronne oraz powierzchnie solariów poddawane są dezynfekcji – informacja o przeprowadzeniu ww. czynności umieszczana na

widocznym miejscu, a także znajduje się pisemna informacja o zakazie udostępniania solarium osobom, które nie ukończyły 18 roku życia – ww. zgodnie z wymogami Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 18 stycznia 2018 r. (Dz.U. z 2018 r., poz. 275). Przed przeprowadzaniem czynności kontrolnych w obiektach, w których znajdują się solaria, poprzez platformy internetowe weryfikowano kontrolowany obiekt, w zakresie reklamy, promocji usług solaryjnych; nie stwierdzano na stronach internetowych informacji promujących czy zachęcających do korzystania z usług opalania w solariach. Podczas przeprowadzanych kontroli zakładów kosmetycznych i tatuażu dystrybuowano materiały oświatowe odnośnie zapobiegania zakażeniom HCV.

W obiektach świadczących usługi hotelarskie kontrolowano pranie bielizny hotelowej, magazynowanie brudnej i czystej bielizny i w ww. zakresie nie stwierdzono uchybień. Pomieszczenia obiektów mają zapewnioną wentylację grawitacyjną, mechaniczną, klimatyzację, w zależności od funkcji przedmiotowych pomieszczeń. Wszystkie pokoje spełniają wymagania, co do wyposażenia oraz zakresu świadczonych usług dla poszczególnych rodzajów i kategorii obiektów hotelarskich, określonych w załączniku nr 1 i 2 Rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 19 sierpnia 2004 r. w sprawie obiektów hotelarskich i innych obiektów, w których są świadczone usługi hotelarskie (Dz. U. z 2017 r. poz. 2166). Wydano 2 opinie w sprawie spełnienia wymagań sanitarnych dla pomieszczeń hotelowych i części gastronomicznej, celem przedłożenia podczas kontroli Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podkarpackiego, w związku z utrzymaniem kategorii obiektu. Za stwierdzone naruszenie wymagań higieniczno-sanitarnych w obiektach użyteczności publicznej nałożono 7 mandatów karnych na kwotę 1 500,00 zł, i tak 3 dotyczyło salonów fryzjerskich (na kwotę 500 zł); 1 salonu kosmetycznego (na kwotę 200 zł); 1 salonu wielofunkcyjnego (na kwotę 250 zł); 2 obiektów hotelarskich (na kwotę 550 zł).

Nadzór nad jakością wody

Ludność powiatu dębickiego w 86% jest zaopatrzona w wodę do spożycia przez ludzi z urządzeń wodociągowych nadzorowanych przez PPIS w Dębicy. Zbiorowe zaopatrzenie w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi jest realizowane na obszarze powiatu przez 15 urządzeń wodociągowych. W 2023 roku przeprowadzono kontrole wszystkich nadzorowanych wodociągów. W nadzorowanych urządzeniach nie występowały braki wody. Występowały przerwy w dostawie wody, które związane były z awariami, pracami modernizacyjnymi stacji uzdatniania wody i/lub sieci wodociągowych. Łącznie w 2023 r. zgłoszono PPIS w Dębicy 48 przerw, o których mowa wyżej. Nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi prowadzony jest w oparciu o przepisy rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz.2294).

W 2023 roku pobrano 173 próbki wody do badań bakteriologicznych i fizykochemicznych.

Plan nadzoru nad urządzeniami wodociągowymi i indywidualnymi ujęciami wody przewidywał pobór 68 próbek wody, zrealizowano wszystkie pobory, ponadto pobrano 46 próbek poza planem, łącznie pobrano 114 próbek wody w ramach prowadzonego nadzoru nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

W okresie sprawozdawczym PPIS w Dębicy wydał 4 decyzje stwierdzające brak przydatności wody do spożycia przez ludzi dla. Należy zaznaczyć, że Właściciele/Administratorzy urządzeń wodociągowych oraz indywidualnych ujęć wody przedstawiali plan działań naprawczych w okresie niedotrzymywania obowiązujących norm w składzie fizykochemicznym, organoleptycznym bądź mikrobiologicznym wody. Badania wody wykonywane po przeprowadzeniu działań naprawczych, wykazywały przydatność wody do spożycia przez ludzi. Ponadto PPIS w Dębicy wydawał komunikaty dla mieszkańców, informujące o braku przydatności wody do spożycia przez ludzi, które przesyłano zarządców urządzenia wodociągowego, burmistrzom/wójtom oraz udostępniono na stronie internetowej PSSE w Dębicy.

PPIS w Dębicy na podstawie sprawozdań z badań prowadzonych w ramach sprawowanego nadzoru i badań wykonywanych w ramach kontroli wewnętrznej przez Właścicieli / Administratorów

wodociągów wydał w 2023 roku : 35 okresowych i obszarowych ocen jakości wody; 165 decyzji na przydatność jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi oraz 20 decyzji stwierdzających warunkową przydatność wody do spożycia; 1 decyzję zatwierdzającą system prowadzonych badań jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi; w 9 decyzjach oceniono materiały i wyroby stosowane do uzdatniania i dystrybucji wody

Plan poboru próbek wody z pływalni przewidywał pobranie 34 próbek – zrealizowano wszystkie pobory oraz dodatkowo pobrano 8 próbek pozaplanowych w związku z interwencjami. W roku sprawozdawczym PPIS w Dębicy wydał 5 ocen jakości wody dla pływalni oraz 1 ocenę dla jacuzzi. W roku sprawozdawczym na terenie działalności PPIS nie funkcjonowały kąpieliska ani miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpeli.

Ponadto w roku sprawozdawczym pobrano 17 próbek wody do badań w zakresie obecności bakterii Legionella sp. Powyższe badania nie wykazały przekroczeń liczby bakterii z rodzaju Legionella sp. (skażenie oceniono na brak lub znikome), za wyjątkiem jednego obiektu , w którym oceniono skażenie jako średnie; w związku z powyższym wystosowano wystąpienie do zarządcy obiektu by podjął działania naprawcze zmierzające do redukcji bakterii Legionella w sieci m.in.: poprzez przegląd techniczny sieci, kontrolę temperatury ciepłej wody. Po wykonaniu działań naprawczych pobrano z nadzoru próbki ciepłej wody użytkowej do badań w kierunku bakterii Legionella sp. Analiza wykazała w dalszym ciągu obecność Legionelli w instalacji. Wówczas wdrożono postępowanie administracyjne, a także zobligowano zarządcę do przekazywania Tut. Inspektorowi sprawozdań badań oraz informowania o rodzaju i zakresie podejmowanych działań naprawczych. Badanie kontrolne wykonane przez Zarządcę (po podjęciu działań naprawczych) nie wykazało obecności ww. bakterii w instalacji ciepłej wody użytkowej.

Wydano 11 orzeczeń o braku skażenia, w zakresie bakterii Legionella sp., ciepłej wody użytkowej.

W roku, o którym mowa, wydano 312 decyzji administracyjnych, w tym: 295 merytorycznych, z tej puli 51 to zgody na ekshumację zwłok lub szczątków ludzkich (uczestniczono w 1 ekshumacji szczątków), 2 decyzje dotyczące wywozu zwłok za granicę; z tytułu opłat za badania i czynności kontrolne – 17.

W 2023 roku wydano 39 postanowień, w tym na sprowadzenie zwłok i szczątków ludzkich z zagranicy – 33.

6. Działalność zapobiegawczego nadzoru sanitarnego

Do zakresu działania Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego należy w szczególności : opiniowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz projektów studiów i kierunków zagospodarowania przestrzennego, opiniowanie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, uzgadnianie dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych dotyczących budowy oraz zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych, udział w procesie dopuszczenia obiektów budowlanych do użytkowania.

W roku 2023 Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny :

- a) wydał 49 postanowień (w tym 3 postanowienia uzgadniające projekty decyzji o warunkach zabudowy, 42 postanowienia dotyczące potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, 4 postanowienia opiniujące środowiskowe uwarunkowania realizacji przedsięwzięcia),
- b) przeprowadził 69 kontroli (56 dotyczyło dopuszczenia do użytkowania obiektu budowlanego w trybie art. 56 ustawy z dnia 7 lipca 1994r. Prawo budowlane, 4 kontrole w związku z wydaniem zaświadczenia celem przedłożenia do Głównego Inspektora Nadzoru Farmaceutycznego, do Głównego Lekarza Weterynarii oraz do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w Warszawie, 2 kontrole w trakcie realizacji, 7 oględzin wspólnie z osobami z nadzoru bieżącego,
- c) wydano 35 opinii sanitarnych do koncepcji i dokumentacji projektowej,
- d) uzgodniono 7 zakresów i stopni szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko,

- e) wydano 7 opinii sanitarnych opiniujących projekty miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- f) wystosowano 73 pisma, w tym m.in. określające zakres uzupełnienia wniosków, informujące o niezasadności składanych wniosków dotyczących zakończenia budowy,
- g) przeprowadzono 24 konsultacji z komórkami organizacyjnymi nadzoru bieżącego, w tym z Sekcją Higieny Komunalnej (2), z Sekcją Epidemiologii (3), z Sekcją Higieny Pracy (1), z Sekcją Higieny Żywności i Żywnienia (10), z Higieną Dzieci i Młodzieży (8).

Dokonując uzgodnień dokumentacji projektowej inwestycji zwracano uwagę zwłaszcza na poprawność, pod względem warunków sanitarno-higienicznych proponowanych rozwiązań projektowych. Uzgodniane dokumentacje projektowe dotyczyły m.in. obiektów żywnościowo-żywnościowych, obiektów służby zdrowia, budynków usługowych, zakładów fryzjerskich i kosmetycznych, obiektów oświatowych i sportowych.

Zgłaszano do odbioru różnorodne obiekty były odpowiednio przygotowane do jego dokonania, jakość i poziom wykonanych robót budowlanych był wysoki. Stwierdzono stosowanie nowoczesnych materiałów budowlanych, instalacyjnych i wykończeniowych. Ich dopuszczenie do obrotu i stosowania w budownictwie potwierdzano odpowiednimi dokumentami. Stan sanitarno-techniczny oddawanych do użytkowania przedsięwzięć charakteryzował się dużą estetyką wykończenia pomieszczeń, dobrymi warunkami socjalno-sanitarnymi dla pracowników, a także wysoką klasą urządzeń technologicznych.

7. Działalność oświatowo – zdrowotna i promocja zdrowia

W roku sprawozdawczym harmonogram nadzoru nad obiektami i plan zasadniczych przedsięwzięć zrealizowano w 100%. I tak wykonano 89 wizytacji realizacji interwencji programowej. Zaplanowano i wykonano 14 programów edukacyjnych oraz 18 akcji/kampanii społecznych.

W ramach realizacji programów edukacyjnych i akcji/kampanii społecznych podjęto 596 działań profilaktyczno-edukacyjnych tj. pogadanki, prelekcje, akcje profilaktyczne, konkursy plastyczne, narady, przygotowywanie informacji na stronę internetową i Facebooka, przygotowywanie prezentacji multimedialnych, ankietyzacja, porady, instruktaże, zajęcia edukacyjne, stoiska informacyjno-edukacyjne, dystrybucja materiałów, wystawy, comiesięczne raporty tytoniowe, opracowanie własnych materiałów edukacyjnych. Informacje o ww. działaniach były na stronie internetowej PSSE i Facebook-u.

W 2023 roku zrealizowano 54 wspólne kontrole z Higieną Dzieci i Młodzieży, w czasie zimowego i letniego wypoczynku.

PAŃSTWOWY POWIATOWY
INSPEKTOR SANITARNY
w Dębicy
Barbara Więcek
Barbara Więcek

Dębica, 25.03.2024 r.